

Kreikka ja tulevat kapinat

CrimethInc.

20. joulukuuta 2008.

Poliisi murhasi 15-vuotiaan Alexandros Grigoropoulosin 6. joulukuuta. Siitä asti Kreikka on kokenut vertaansa vailla olevaa mellakointia. Anarkistit ja opiskelijat, tukenaan ja usein myös mukanaan merkittävä osa laajempaa väestöä, ovat ottaneet yhteen poliisien kanssa, tuhonneet yhtiöiden ja valtion omaisuutta ja vallanneet hallintorakennuksia, ammattiliiton toimistoja ja mediakanavia, puhumattakaan tavanomaisista yliopistovaltauksista. 12. joulukuuta mennessä poliisi oli käyttänyt yli 4600 kyynelkaasupanosta, ja etsi lisää Israelista ja Saksasta – pahaenteinen valtiopari, mitä tukahduttamiseen tulee.

Mitä tapahtuu Kreikassa? Onko kyse vain tyytymättömistä nuorista protestoimassa kurjaa työtilannetta, vai onko tekeillä jotain isompaa?

Mistä on kyse?

Yhtiömedia on jättänyt huomiotta banderollit poliisin raakuudesta ja viranomaisista joita ei saada vastuuseen. Sen sijaan on keskitytty siihen miten levottomuudet ovat tulosta nuorten kreikkalaisten laajasta työttömyydestä ja huonosta taloustilanteesta. Näin on saatu johdateltua monet ihmiset – myös jotkut radikaalit – keskittymään siihen.

Emme pysty täältä kaukaa puhumaan mellakoiden syistä tai osanottajien esittämistä perusteluista, mutta osaamme olla luottamatta mediaan. Jotkut yhtiömediat ovat jopa puhuneet siitä miten Kreikan tapahtumat saattavat ennakoita wtc-iskujen jälkeen kukistuneeksi luullun globalisaation vastaisen liikkeen toista tuleamista. Vaikka tämä saattaa olla totta, meidän ei tule antaa yhtiömedian tarjota meille omia kertomuksiamme, ettei se vain osoittautuisi troijan hevoseksi.

Jos mellakoissa ei sittenkään ole kyse Alexandrosista, niin pitäisikö meidän uskoa, että vaakaammassa taloustilanteessa olisi hyväksyttävämpää ampua 15-vuotias? Poliisi kuitenkin tappaa Yhdysvalloissa ihmisiä koko ajan ilman että kukaan hajottaa ensimmäistäkään kaupan ikkunaa sen takia. Johtuuko tämä vain siitä, että täällä on parempi työllisyystilanne?

Jos myönnetään, että Kreikassa purkautuvan raivon juuret ovat taloudelliset, niin se tarkoittaisi että tilanne voidaan ratkaista talouden keinoin – ja kriisiin on kapitalistisia ratkaisuja yhtä paljon kuin sosialistisiakin. Ehkä tällä hetkellä Kreikassa vellova riisto, kurjuus ja työttömyys voidaan viedä johonkin nöyrempään maahan, tai sitten voidaan antaa tyytymättömille kivien heittelijöille sen verran luottoja, että he voivat kokea olevansa itse keskiluokkaa. Nämä ovat toimineet aiemmin; voidaan jopa sanoa niiden toimineen kapitalistisen globalisaatioprosessin edistäjinä.

Jos Kreikka voitaisiin jotenkin muuttaa Ruotsiksi – jos jokainen valtio voisi olla Ruotsi, ilman että yhdenkään tarvitsisi olla Nigeria – niin olisiko sitten ihan ok ampua teinejä? Kyllähän Ruotsissakin ammutaan anarkisteja.

Jos Kreikan vastarinta on vain huonojen talousnäkökymien aiheuttaman turhautumisen purkautumista, se voidaan lopulta tehdä vaarattomaksi tai ottaa haltuun. Mutta tässä on nyt pelissä myös muita voimia, joita yhtiömedian raportit vähättelevät.

Nämä mellakat eivät tule tyhjästä. Naamioituneet anarkistit sytyttämässä tulipaloja ja tappelemassa poliiseja vastaan on ollut yleinen näky Kreikassa jo ennen vuosituhannen vaihdetta. Vuonna 1999, hieman ennen Seattlen WTO-protesteja, nähtiin suuria mellakoita Bill Clintonin vierailun aikana. Tuohon aikaan taloudella meni paremmin – ja sosialistit olivat vallassa, mikä tuntuu olevan ristiriidassa sen teorian kanssa, että nykyiset levottomuudet johtuvat vain tyytymättömyydestä konservatiivihallitusta kohtaan.

Yhtiömedia jättää anarkistit pääosin huomiotta ja vähättelee heitä silloin kun heihin ylipäättään viitataan. Se, miten yhtiömedia on pakotettu ottamaan huomioon anarkistien osallisuuden tähän ja muihin kamppailuihin Kreikassa, todistaa anarkistisen toiminnan syvyyttä ja vakavuutta. Vasemmistolaiset saattavat yrittää esittää Kreikan tapahtumat ”kansan” yleisenä nousuna kapinaan, ja selvästikin lukemattomat ”normaalit” ihmiset ovat ottaneet osaa siihen. Siltikin on selvää, että anarkistit aloittivat mellakoinnin ja ovat pysyneet kaikista vaikuttavimpana osatekijänä sen sisällä.

Meidän nähdäksemme Kreikan mellakoinnissa ei ole kyse taloudellisen taantuman väistämättömästä lopputuloksesta, vaan koko väestölle kommunikoivasta radikaalista aloitteesta.

Vaikka Alexandrosin murha provosoi mellakat, ne olivat mahdollisia vain olemassa olleiden infrastruktuurien ja sosiaalisen liikehdinnän ansiosta – muuten tuollaiset murhat käynnistäisivät kansannousuja myös Yhdysvalloissa. Näin välitöntä ja päättäväistä vastausta ei olisi tapahtunut, mikäli anarkistit Kreikassa eivät olisi kehittäneet tällaista toimintaa edistävää kulttuuria. Kreikan anarkistit tuntevat olevansa oikeutettuja raivoonsa, ja he kykenevät toimimaan sen pohjalta. Kiitos tästä kuuluu sosiaalikeskusten verkostolle, syvään juurtuneelle tunteelle siitä että tietyt naapurustot – kuten se jossa Alexandros tapettiin – ovat vapautettuja alueita jonne poliisilla ei ole asiaa, sekä sukupolvien yli ulottuvalle vastarinnan perinteelle. Viime vuosina taistelut vankilajärjestelmää, maahanmuuttajien kaltoinkohtelua sekä koulujen yksityistämistä vastaan ovat antaneet lukemattomille nuorille kokemusta militantista toiminnasta. Heti kun tekstiviestit alkoivat kiertää ilmoittaen poliisin tekemästä murhasta, Kreikan anarkistit tiesivät tasan tarkkaan miten vastata, sillä he olivat aiemmin tehneet niin kerta toisensa jälkeen.

Kreikassa väestö on yleisesti ottaen myötämielinen vastarintaliikkeille. Tämä juontaa juurensa taisteluun Yhdysvaltojen tukemaa diktatuuria vastaan. Tässä suhteessa Kreikka muistuttaa Chileä, joka myös tunnetaan katuyhteenottojen ja luokkasodan voimakkuudesta. Alexandrosin murhan myötä anarkisteilla oli lopultakin kertomus, joka veti mukaansa suuren joukon ihmisiä. Toisenlaisessa poliittisessä viitekehyksessä liberaalit tai muut opportunistit olisivat saattaneet kyetä hyväksikäyttämään tätä tragediaa omiin päämääriinsä, mutta Kreikan anarkistit estivät tuon mahdollisuuden ottamalla välittömästi aloitteen itselleen ja määrittämällä konfliktin ehdot.

Kyse ei ole taloudesta, hölmöt

Toisin sanoen kyse on aina taloudesta. Ei kuitenkaan vain taantuman mukanaan tuomasta taloudellisesta niukkuudesta – Kreikan vastarinta on myös kapinaa kapitalistisessa järjestelmässä sisäsyntyisesti esiintyvää riistoa, vieraantumista ja hierarkiaa vastaan, jotka loivat ympäristön jossa poliisi murhaa teini-ikäisiä, olipa työttömyys sitten suurta tai ei.

Sanotaan tuo vielä uudestaan: jos vieraantuminen ja hierarkia itsessään riittäisivät synnyttämään tehokasta vastarintaa, näkisimme sitä paljon enemmän Yhdysvalloissa. Merkittävin tekijä Kreikassa ei ole talous, vaan elävän anarkistiliikkeen rakentamiseen käytetyt jatkuvat ponnistelut. Ei ole oikopolkua vastaavan liikkeen kehittämiseksi tänne, jos haluamme pystyä vastaamaan samalla tavalla sortoon ja epäoikeudenmukaisuuteen. Militantit tempaukset, kuten jotkut tähän mennessä tapahtuneet solidaarisuusaktiot, voivat tarjota jonkinlaista kokemusta ja vauhtia, mutta kestävien kulttuuritilojen luominen on ehkä tärkeämpää.

Anarkistit Yhdysvalloissa kohtaavat erilaisen tilanteen kuin kreikkalaiset kollegansa. Kreikka on Euroopan Unionin reuna-alueita, kun taas Yhdysvallat on edelleen globaalin kapitalismin keskus, ja sillä on vastaavasti vahvempi tukahduttamiskoneisto. Lailliset seuraamukset yhteenoitoista poliisin kanssa ovat mahdollisesti paljonkin ankarampia Yhdysvalloissa, ainakin suhteessa pidätettyjen saamaan tukeen. Suuri osa väestöstä on konservatiivisempaa, ja sekä radikaalit että sorretut yhteisöt ovat pirstoutuneempia, sillä suunnaton määrä ihmisiä on joko vankilassa tai työmarkkinoiden pakottamissa pätkätöissä. Vastarinnan perinteillä on vain vähän jatkuvuutta – pääosin anarkistien kollektiivinen muisti ulottuu alle vuosikymmenen päähän. Kreikan tapahtumat ovat innostavia, mutta tšekäläiset anarkistit voivat ehkä oppia enemmän tapahtumien takana olevista infrastruktuureista kuin yhteenottojen pinnallisista puolista.

Samaan tapaan tšekäläiset radikaalit voivat ammentaa inspiaraatiota Kreikan anarkisteilta unohtamatta kuitenkaan sitä, mikä omissa paikallisissa anarkistiyhteisöissä on tärkeää. Vaikka Kreikan anarkistit selvästikin osaavat tapella, se ei takaa sitä että he olisivat yhtä hyviä kyseenalaistamaan sisäiset hierarkiat ja sorron muodot. Kyky ratkaista konflikteja ja ylläpitää horisontaalista vallanjakoa on yhtä välttämätöntä anarkistiselle projektille kuin mikä tahansa hyökkäys tai puolustus. Olisi valitettavaa, jos Kreikan meininkien viehäytys johtaisi tšekäläiset anarkistit vähättelemään keskusteluja yhteisymmärryksestä, konsensuspohjaisesta päätöksenteosta sekä etuoikeuksista.

Tulevat kapinat?

Viimeisen kahden viikon tapahtumat saattavat auttaa määrittämään uudestaan suuntaa maailmanlaajuiselle taistelulle, kuten Zapatistakapina teki 1994. Kreikan mellakat eivät ole ainoa merkittävä levottomuus maailmassa tällä hetkellä, mutta se on ehkä kaikista lupaavin, sillä se on avoimesti suunnattu hierarkista valtaa vastaan.

Suurin osa nykyisistä rettelöistä, edes niistä jotka eivät ole hallitusten järjestämiä, eivät ole läheskään yhtä lupaavia. Jokainen, joka tarttuu aseeseen valtion väkivaltamonopolin ulkopuolella, ei taistele hierarkian poistamisen puolesta. Nationalistiset kampanjat, fundamentalistiset ristiretket, uskonnolliset konfliktit, etniset kiistat ja laittoman kapitalismin jengisodankäynti asettaa ihmiset toisiaan vastaan ilman toivoakaan vapaudesta. Meidän täytyy kehittää näkyviä esimerkkejä vapautuskamppailuille, jos haluamme että sorretut nousevat tulevaisuuden konflikteissa sortajiaan vastaan sen sijaan, että olisivat kiinni toistensa kurkuissa. Kreikka saattaa olla yksi tällainen esimerkki. Voimme pienemmässä mittakaavassa luoda samanlaisia esimerkkejä täälläkin, kun otamme aloitteen esivallan kanssa tapahtuvien yhteenottojen luonteen määrittämisessä. Anarkistien toimintaa viime kesän republikaanien puoluekokouksessa voidaan pitää esimerkkinä tästä, vaikkakaan ei selvästikään ainoana mahdollisena mallina.

Puoluekommunismi on tänä päivänä varsin huonossa huudossa, ja kaikista vaikuttavimmat vastarintaliikkeet eivät pidä valtiovallan kaappaamista toimivana tai haluttavana juttuna. Tämä jättää nykyisen maailmanjärjestyksen kriitikoille kaksi tietä. Toinen on tukea reformistisia valtiojohtajia, kuten Obama, Lula ja Chavez, jotka käyttävät tyytymättömyyttä hyväkseen voidak-

seen oikeuttaa uudelleen valtion ja siinä sivussa ikään kuin sattumalta oman valtansa. Toinen tie taas on mahdollisuus taisteluun valtaa itseään vastaan – käytiinpä sitä sitten tietoisesti, kuten nyt Kreikassa, tai täydellisen sosiaalisen ja taloudellisen marginaalistamisen tuloksena, kuten Ranskassa 2005. Jälkimmäinen tarjoaa pitkän taistelun jossa voittoa ei näy, mutta se saattaa olla ensimmäinen askel kohti uutta maailmaa.

Resursseja

Ystävämme Center for Strategic Anarchyssa seuraavat Kreikan tapahtumia sitä mukaa kun ne etenevät, ja heidän sivuiltaan löytyy rutkasti uutisia ja päivityksiä. Suosittelemme myös tätä kuvakokoelmaa tapahtumista.

Jos jokin meitä pelottaa, se on paluu normaaliuteen. Sillä kaupunkiemme tuhotuilla ja hävitetyillä kaduilla emme näe vain raivomme ilmiselviä tuloksia, vaan myös mahdollisuuden alkaa elää. Meillä ei ole enää mitään muuta tekemistä kuin asettaa itsemme tähän mahdollisuuteen ja muuttaa se eläväksi kokemukseksi: jokapäiväisen elämän päälle rakentuvana, luovuudellamme, voimallamme toteuttaa halumme, voimallamme pelkän pohtimisen sijaan rakentaa todellista. Tämä on elintärkeä tilamme. Kaikki muu on kuollutta.

-Ateenan Talous- ja Liiketoimintayliopiston valtaukselta

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

CrimethInc.
Kreikka ja tulevat kapinat
20. joulukuuta 2008.

Haettu 11.10.2012 osoitteesta: <http://takku.net/article.php/20081226161008897>
Alkuperäinen teksti Greece and the Insurrections to Come löytyy CrimethInc.in nettisivuilta
(<http://www.crimethinc.com/blog/2008/12/20/greece-and-the-insurrections-to-come/>)

fi.theanarchistlibrary.org